

køb, og vi hører det ofte fra den konservative kulturminister.

Lad mig slå fast med det samme: Private fonde er selvfølgelig et gode for dansk kunst og kultur, og ikke mindst et gode for de kunstnere, der har oplevet massive besparelser på deres arbejdsområder. Jeg er ikke i tvivl om, at der opstår mange spændende eventyr og kulturelle øjenåbnere i kraft af de mange private fonde i Danmark, for fondene spytter kultur ud til danskerne, i et omfang vi andre kun kan misunde, det gælder både store og små projekter, og som ministeren har været inde på, kun i enkelte tilfælde i forhold til drift.

Men det kræver alligevel omtanke. Her i Folketinget bliver vi nødt til kulturpolitisk at forholde os til, hvad fondene har af betydning. Hvad er konsekvenserne heraf? For de private midler har jo fået større betydning, og det får de private midler selvfølgelig, når regeringen og Dansk Folkeparti vælger, at det er kulturområdet, der skal spares på. Det er derfor, det er nødvendigt med en kulturpolitisk diskussion.

For det første – vi har allerede været inde på det – findes der overhovedet intet politisk eller administrativt overblik over fondenes omfang eller konsekvenserne heraf. Min oplevelse er, at det nærmest er lukket land, det er en jungle at finde rundt i, og jævnfør de svar, der er kommet fra kulturministeren, er der langt til den gennemsigtighed, vi ellers bryster os af i Danmark. Det er først og fremmest et demokratisk problem, fordi der er tale om ikke uvæsentlige beløb, og fordi det sådan set altid er godt at kende mål og midler, også når det gælder kultur.

For det andet er der meget, der tyder på, at de private fonde og erhvervslivets kunststøtte skaber efterspørgsel efter en bestemt type kunst.

Vi skal ikke politisk diktere, hverken hvordan private fonde eller virksomheder prioriterer deres midler, men når vi har en borgerlig regering, der skærer så voldsomt i de offentlige bevillinger, især på kustområdet, så får de private midler en større betydning. Det bliver vi nødt til at forholde os til.

Konsekvensen af det her er ikke nødvendigvis mindre kunst og kultur, men det kan godt være, at konsekvensen er mere af det samme. Det siger sig selv, at med penge følger magt, og i det her tilfælde magt til at bestemme kunstens tilgængelighed.

Sagt lidt firkantet, i hvert fald når det gælder den statslige forpligtelse over for kunst- og kul-

turpolitikken, så bevæger vi os hen imod, at de statslige støttékroner i højere og højere grad går til mursten, og at de private går til indholdet. Fondene og i stigende grad virksomhederne har en stor betydning, derfor debatten i dag. Det er både oplagt og nødvendigt at få kortlagt det her felt i kulturpolitikken.

Lad os få undersøgt de private fondes og virksomheders kulturpolitiske betydning, lad os tage en åben diskussion af det, og lad os få undersøgt, om vi kan lade os inspirere af eventuelle udenlandske erfaringer.

Den kunstneriske frihed er nemlig den vigtigste, og den kan ikke findes, hvis ikke der findes kunstnere, der har ordentlige arbejdsvilkår. Derfor er der ikke nogen konflikt, og der behøver ikke at være nogen konflikt mellem offentlige og private midler, men begge dele skal sættes ind i den rigtige kulturpolitiske sammenhæng. Den kunstneriske frihed er som sagt den vigtigste. Uden den, intet samfund.

Louise Frevert (DF):

Dagens forespørgselsdebat må jo siges at være yderst relevant, idet der jo har været en stigning i private fondes og virksomheders donationer ikke alene af bygninger, men også af skulpturer og pengegaver til såvel kommuner og amter som til staten og etablerede institutioner.

I Dansk Folkeparti mener vi som udgangspunkt, at målet må være, at kunstnere kan være selvhjulpne, og det vil sige, at den vare, som en kunstner producerer, skal kunne sælges på almindelige markedsvilkår. Vi er dog også klar over, at der er tilfælde, hvor det kan være givtigt for de kunstneriske fags udvikling, at man kan støtte smalle tiltag. Men som udgangspunkt ville det være vidunderligt, hvis der var en økonomi i samfundet, så kunstnere ikke behøvede at få støtte.

Nogle mener, at fondes og virksomheders donationer kan have en negativ indflydelse på det projekt eller produkt, der får støtte, men det kommer jo an på, med hvilke øjne man ser det, og selvfølgelig den politiske farve.

Vi mener, at det største problem opstår, når der tilflyder en kommune en gave, hvor der ikke medfølger driftsmidler. Derfor tror jeg, at den store diskussion såmænd ikke bør ligge i, hvorvidt privatpersoner skal kunne påvirkes af politiske tiltag i samfundet, idet man ikke skal bestemme, hvem fondene skal give til, da det vil være at gribe ind i den private sfære og ikke mindst i den private ejendomsret. Men diskussi-